

[Ole Bjørn Kraft.]

Efter at have afgivet denne Skrivelse, blev Viceadmiralen Wenck paa ny opfordret til at udarbejde Forslaget. Hans første Svar var jo en Afvisning af at paataage sig den Opgave, men Viceadmiralen afgiver da paa ny et Svar, af hvilket jeg ogsaa skal tillade mig her at citere et Stykke. Her fastholder han, at han ikke mener, at den Opgave, som er blevet stillet, vil kunne løses for de Beløb, som stilles til Raadighed. Viceadmiralen siger:

„Da den i Underudvalgets Skrivelse af 11. November 1931 omhandlede Ordning har Forsvar som Forudsætning og som Følge heraf ogsaa maa forudsætte en effektiv Opretholdelse af Neutraliteten paa Søterritoriet, medens Afrustningsforslaget har et andet Grundlag som Forudsætning, der stiller ringere Krav i militær Henseende, sluttedes heraf, at der for det i Underudvalgets nævnte Skrivelse angivne Beløb ikke var Mulighed for at opstille et Flaadebudget paa det i Underudvalgets Skrivelse forudsatte Grundlag, fordi der til en effektiv Neutralitetssikring paa Søterritoriet ifølge Erfaringerne fra 1914—18 stilles betydelige Krav til Flaaden med Hensyn til rettidig virksom Optræden overfor Forsøg paa Neutralitetsovertrædelser (jfr. bl. a. Nødvendigheden af at sikre Trafikken paa Søterritoriet og af at konvojere vore Eksportdampere med Landbrugsprodukter i 1914—18).

Rent abstrakt set vil det naturligvis kunne angives, hvor meget Personel og Materiel man vil være i Stand til at opretholde for et vist angivet Budget, men da det i Underudvalgets Skrivelse af 11. November 1931 angivne Flaadebudget som anført er mindre end Afrustningsforslagets tilsvarende Budget, vilde Besvarelsen falde udenfor Spørgsmaalets Ramme, fordi dette er baseret paa et Forsvar.

Da ovenstaaende Betragtning formentlig maa synes logisk og ubestridelig, maa Viceadmiralen fremdeles henholde sig til den i Redegørelsen af 4. December 1931 fremsatte Sammenligning med Afrustningsforslagets Budget og øvrige dertil knyttede Udtalelser og kan efter en fornyet omhyggelig Prøvelse af Underudvalgets Spørgsmaal ikke se rettere end, at man ikke vil kunne opstille en Flaadeordning paa Grundlag af de i Underudvalgets Skrivelse af 11. November 1931 angivne og i sammes Skrivelse af 11. December 1931 fastholdte Forudsætninger.

Saafernt Viceadmiralen ikke desto mindre opstillede et Udkast til en Nyordning paa Grundlag af de i Underudvalgets Skrivelse af 11. November 1931 angivne Forudsætninger og indsendte dette med sin Underskrift, vilde Underudvalget kunne henholde sig til Viceadmiralen med Hensyn til Ansvar for saavel for Rigtigheden af den foretagne Beregning — hvilket naturligvis er en Selvfølge — som for den taktiske Anvendelighed af det paagældende Flaademateriel (bl. a. Skibstypernes Sedygtighed, Kampegenskaber og Antal m. v.) efter det forudsatte Formaal, nemlig Forsvar og effektiv Neutralitetssikring, men i ovennævnte Redegørelse af 4. December 1931 er det fremhævet — bl. a. støttet paa svenske og norske officielle Udtalelser —, at et Søforsvar ikke kan undvære Artilleriskibe, og at hverken Sverige eller Norge, saa lidt som andre Stater, har anset det for forsvarligt at forlade Artilleriskibstypen, som Fundament for Søforsvaret.

Opgiver vi Artilleriskibene, vil Torpedobaadene, Undervandsbaadene og Mindefartøjerne — altsaa de i Nyordningen (efter sammes Gennemførelse) forudsatte Skibstyper — ikke kunne anvendes efter deres Formaal. Herved brydes Logikken i Nyordningen, og Viceadmiralen har derfor ikke anset det for muligt at udarbejde et Udkast til en Nyordning paa Grundlag af de i Underudvalgets Skrivelse angivne Forudsætninger.“

Jeg har her angivet Hovedpunkterne i de Konklusioner, som Viceadmiral Wenck er kommet til med Hensyn til den foreslaaede Nyordning, hvad Søværnet angaar. De falder jo sammen med den Hovedbetragtning, som vi fra konservativ Side anstillede ved Sagens første Behandling, og de understreger paa det stærkeste, at den Ordning, man her er til Sinds at vedtage for Søværnets Vedkommende, hverken vil være i Stand til at løse forsvarsmæssige eller almindelige neutralitetsmæssige Opgaver. Det vil være i høj Grad tvivlsomt, om vi med en Ordning af den Karakter vil være i Stand til at opretholde de internationale Forpligtelser, som vi har i vor Egenskab af Medlem af Folkeforbundet og som Underskriver af en Række internationale Traktater.

Vi anser fra konservativ Side dette for at være i høj Grad skæbnesvangert. Vi beklager, at man ikke paa et tidligere Tidspunkt har optaget vor Tanke om at lade hele Spørgsmaalet om, hvilke Krav der internationalt med Rette kan stilles til os, blive undersøgt, saaledes at man ikke begav